

«به نام آفریننده هستی»

[دایرةالمعارف جهان و کشورها]

گردآوری و تدوین: علی قبادی

- عنوان قراردادی
- عنوان و نام پدیدآور
- مشخصات نشر
- مشخصات ظاهری
- شابک
- وضعیت فهرست‌نویسی
- موضوع
- موضوع
- موضوع
- موضوع
- موضوع
- رده‌بندی کنگره
- رده‌بندی دیویی
- شماره کتابشناسی ملی
- قبادی، علی، ۱۳۵۶ - Ghobadi, ali
- دایرةالمعارف جهان و کشورها/ علی قبادی.
- تهران - سخنوران - ۱۳۹۸
- ۱۱۱۱ ص
- ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۵-۵۲۵-۴
- فیپا
- فرهنگ جغرافیایی
- Gazetteers
- دایرةالمعارف‌ها و واژه‌نامه‌ها
- Encyclopedias and dictionaries
- نیکبختی، جواد، ۱۳۴۹ - گردآورنده
- ۵/۱۰۳G
- ۳/۹۱۰
- ۵۸۳۸۶۴۱

[دایرةالمعارف جهان و کشورها]

گردآوری و تدوین: علی قبادی

- ناشر
- صفحه‌آرایی و طراحی جلد
- سال و نوبت چاپ
- شمارگان
- شابک
- قیمت
- تلفن مرکز پخش
- نشانی ناشر
- حق چاپ و نشر محفوظ است.
- مرکز پخش: ۰۹۱۹۳۶۱۶۶۱۳
- سخنوران
- سخنوران
- ۱۴۰۱ - یکم
- ۱۰۰۰ نسخه مکرر
- ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۵-۵۲۵-۴
- ۳۵۰۰۰ تومان (رحلی) - ۵۵۰۰۰ تومان (سلطانی)
- ۰۹۱۹۳۶۱۶۶۱۳
- تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر
- شمالی، بعد از فرصت، شماره ۱۴۰۷

پیشگفتار

کتاب حاضر با عنوان دایرةالمعارف جهان و کشورها با هدف آگاهی بخشی و ارتقاء دانش و اطلاعات خواننده در مورد دنیای پیرامون ما از زمان خلقت تاکنون و براساس منابع داخلی و خارجی به رشته تحریر درآمده است. در بخش اول این کتاب، مقدمه‌ای بر وجود آمدن عالم هستی، کهکشان‌ها، ستارگان، منظومه شمسی و اعضای آن، سیاره زمین، پیدایش حیات بر روی زمین، زمین شناسی، پیدایش انسان، تمدن، قاره‌های جهان و جدایی آنها، قدیمی ترین شهرهای جهان، زلزله، آتشفشان، سیل، تنگه‌ها و کانال‌های آبی جهان، یخچال‌های طبیعی و عجایب هفتگانه، با ذکر آمار و ارقام و اعداد مربوط به هر بخش آورده شده است. در بخش دوم کتاب به معرفی سرزمین‌های روی کره زمین اعم از کشورهای مستقل و غیرمستقل و قطب‌های شمال و جنوب، در حوزه‌های تاریخچه، طبیعی، سیاسی، اقتصادی، انرژی، ارتباطات، حمل و نقل، نظامی و وقایع فراملی با ذکر آمار و ارقام و اعداد جدید پرداخته شده است. در بخش سوم، خواننده با سازمان‌ها، ارگان‌ها و نهادهای بین‌المللی آشنا خواهد شد. در بخش چهارم که یکی از مهم ترین بخش‌ها و امتیاز مهم و ویژه این کتاب به شمار می‌رود، بیش از ۴۰۰ مورد جدول رتبه بندی کشورها در ۱۲ حوزه طبیعی، انسانی، سیاسی، اقتصادی، ارتباطات، حمل و نقل، نظامی، محصولات کشاورزی، مواد غذایی، دامداری، دخانیات و نوشیدنی‌ها براساس جدیدترین منابع داخلی و خارجی قرار داده شده است تا خواننده با یک نگاه آگاهی‌های لازم را در خصوص کشورها به دست آورد. هر چند تأکید این کتاب بر اطلس و نقشه نبوده، ولی در پایان تعدادی اطلس و نقشه جهان و ایران گنجانده شده است.

شایان ذکر است نگارش کتاب حاضر در حدود ۴ سال به طول انجامیده و سعی شده است که ارقام و اعداد ذکر شده در نسخه حاضر از جدیدترین و به روزترین اطلاعات موجود استخراج و در اختیار خواننده قرار گیرد. با این همه نگارنده با تمام وجود انتقادات و پیشنهادات شما خواننده گرامی را جهت تکمیل و ارتقای مطالب کتاب پذیرا می‌باشد.

نگارنده بر خود لازم می‌داند که از مدیریت انتشارات سخنوران، دستدرکاران سازمان جغرافیایی ارتش جمهوری اسلامی ایران، مهندس محمدصادق رمضانی، مهندس حمید اسماعیلی، مهندس اکبر جتربیماب، آقای حمید فراهانی، آقای مصطفی رستمی و همچنین مدیر انتشارات اندیشه‌گاه فنوری‌های نوین، جناب سرهنگ یعقوب اصلانی و استاد محترم حسینعلی ساعدی دبیر محترم دبیرستان‌های شهید بهشتی و سروش شاهد و محمد فرزنام نسب کمال تشکر و قدردانی را نماید، به امید سلامتی و شادکامی این عزیزان.

تقدیم به

روح بلند پدرم

و

همت والای مادرم

و

تمام دانش دوستان سرزمینم ایران.

فهرست

۳	پیشگفتار
۱۱	[مقدمه‌ای بر جهان و شکل‌گیری آن]
۱۲	■ شکل‌گیری جهان
۱۳	■ کهنکشان ها
۱۵	■ کهنکشان راه شیری
۱۶	■ کهنکشان آندرومدا
۱۷	■ ستارگان
۱۸	■ منظومه شمسی
۳۶	■ تمدن
۴۴	■ قدیمی‌ترین شهرهای جهان
۴۶	■ قاره‌های جهان
۴۶	۱. قاره آسیا
۴۸	۲. قاره آفریقا
۴۹	۳. قاره اروپا
۵۱	۴. قاره آمریکا
۵۵	۵. قاره اقیانوسیه
۵۷	■ جدایی قاره‌ها
۵۸	■ مشخصات کلی اقیانوس‌های جهان
۵۹	■ زمین لرزه
۶۲	■ آتشفشان
۷۲	■ تنگه‌های مهم جهان
۷۹	■ کانال‌های آبی مهم در جهان
۸۴	■ بزرگترین یخچال‌های طبیعی جهان در مناطق غیر قطبی
۸۵	■ عجایب هفتگانه
۸۹	■ عجایب هفتگانه جدید
۹۳	[کشورشناسی]
۹۵	آذربایجان
۹۸	آرژانتین
۱۰۲	آرومانی
۱۰۴	آفریقای جنوبی
۱۰۷	آفریقای مرکزی
۱۱۰	آکروتیری
۱۱۱	آلبانی
۱۱۴	آلمان
۱۱۸	آمریکا
۱۲۲	آنتیگوآ و باربودا
۱۲۵	آندورا
۱۲۷	آنگولا
۱۲۹	آنگولا
۱۳۲	آنتیش
۱۳۵	آنتیش
۱۳۸	آنتیش
۱۴۱	آردن
۱۴۵	ارمنستان
۱۴۷	ارتر
۱۵۰	ارمنستان
۱۵۴	آسیا

۱۵۵	استرالیا
۱۵۹	استونی
۱۶۲	فلسطین اشغالی (اسرائیل)
۱۶۵	اسلوواکی
۱۶۹	اسلوونی
۱۷۲	اشمور و کارتیته
۱۷۲	افغانستان
۱۷۶	اکوادور
۱۷۹	الجزایر
۱۸۲	آلمانوادور
۱۸۵	امارات متحده عربی
۱۸۸	اندونزی
۱۹۲	انگلستان
۱۹۶	اروگوئه
۱۹۹	اوکراین
۲۰۳	اوگاندا
۲۰۶	ایتالیا
۲۰۹	ایران
۲۱۴	ایرلند
۲۱۷	ایسلند
۲۲۰	باربادوس
۲۲۳	باهاما
۲۲۵	بحرین
۲۲۸	برزیل
۲۳۲	برمودا
۲۳۴	برمه
۲۳۸	برونئی
۲۴۱	بلاروس
۲۴۴	بلژیک
۲۴۷	بنگلادش
۲۵۰	بنین
۲۵۳	بوتان
۲۵۷	بوتسوانا
۲۶۲	بورکینافاسو
۲۶۵	بوروندی
۲۶۸	بوسنی و هرزگوین
۲۷۱	بولیوی
۲۷۴	بووت (بوه)
۲۷۸	پاپوا گینه نو
۲۸۱	پاراسل
۲۸۲	پاراگوئه
۲۸۵	پاکستان
۲۸۹	پالائو
۲۹۱	پاناما
۲۹۴	پرتغال
۲۹۷	پرو
۳۰۱	پلی انزی فرانسه
۳۰۳	یورنوریکو
۳۰۵	پیت کرن
۳۰۷	تاجیکستان
۳۱۰	تانزانیا
۳۱۳	تایلند
۳۱۷	تایوان

۳۲۰	ترکمنستان
۳۲۳	ترکیه
۳۲۶	ترینیداد و توباگو
۳۲۹	تورکس و کایکوس
۳۳۱	توکلائو
۳۳۳	توگو
۳۳۶	تونس
۳۳۹	تونگا
۳۴۱	تووالو
۳۴۳	تیمور شرقی
۳۴۶	جامائیکا
۳۴۹	جبل الطارق
۳۵۱	جرسی
۳۵۳	جزایر آمریکا در اقیانوس آرام
۳۵۵	جمهوری دموکراتیک کنگو (زئیر)
۳۵۹	جمهوری کنگو
۳۶۲	جنوبگان (قطب جنوب)
۳۶۴	جورجیا و ساندویچ جنوبی
۳۶۵	جیبوتی
۳۶۸	چاد
۳۷۱	چک
۳۷۵	چین
۳۷۹	دانمارک
۳۸۲	دکلیا
۳۸۳	دومینیکا
۳۸۵	دومینکن
۳۸۸	رواندا
۳۹۲	روسیه
۳۹۶	رومانی
۴۰۰	زامبیا
۴۰۳	زلاندنو (نیوزیلند)
۴۰۶	زیمبابوه
۴۰۹	ژاپن
۴۱۳	سانتوومه و پرنسپ
۴۱۵	ساحل عاج
۴۱۹	ساموآی آمریکا
۴۲۱	ساموآی غربی (ساموآ)
۴۲۳	سان مارینو
۴۲۵	سورزمین های انگلیس در اقیانوس هند
۴۲۶	سورزمین های جنوبی و جنوبگانی فرانسه
۴۲۸	سری لانک
۴۳۱	سلیمان
۴۳۴	سن پیر و میکیلون
۴۳۶	سن بارتلمی
۴۳۷	سنت کیتس و نویس
۴۴۰	سنت لوسیا
۴۴۳	سن مارتن
۴۴۴	سنت مارتن
۴۴۶	سنت وینسنت و گرنادین
۴۴۸	سنت هئنا، اسنن، کریستان داکوتا
۴۵۱	سنگاپور
۴۵۴	منگال
۴۵۷	سوئد
۴۶۰	سوازیلند (سوازی)
۴۶۳	سوازیلند

۴۶۴	سودان
۴۶۷	سودان جنوبی
۴۷۰	سورینام
۴۷۳	سوریه
۴۷۶	سومالی
۴۷۹	سوئیس
۴۸۳	سیرالئون
۴۸۵	سیشل
۴۸۸	شمالگان (قطب شمال)
۴۹۳	شیلی
۴۹۶	صحرای غربی
۴۹۸	صربستان
۵۰۲	عراق
۵۰۵	عربستان
۵۰۹	عمان
۵۱۲	غنا
۵۱۵	قارو
۵۱۷	فالکلند
۵۱۹	فرانسه
۵۲۳	فلسطین (کرانه غربی)
۵۲۵	فنلاند
۵۲۸	فیجی
۵۳۱	فیلیپین
۵۳۵	قبرس
۵۳۹	قرقیزستان
۵۴۲	قزاقستان
۵۴۵	قطر
۵۴۸	کاستاریکا
۵۵۱	کالدونیای جدید
۵۵۴	کامبوج
۵۵۷	کامرون
۵۶۰	کانادا
۵۶۴	کایمن (کیمن)
۵۶۶	کرواسی
۵۷۰	کره جنوبی
۵۷۳	کره شمالی
۵۷۶	کریسمس
۵۷۸	کلمبیا
۵۸۱	کلیپرتون
۵۸۲	کنیا
۵۸۶	کوبا
۵۸۹	کورئسانو (آنتیل هلند)
۵۹۰	جزایر کورال سی (جزایر دریای کورال)
۵۹۱	کوزوو
۵۹۴	کوک
۵۹۶	کوکوس (کیلینگ)
۵۹۷	کومور
۶۰۰	کویت
۶۰۳	کیپ ورد
۶۰۶	کیریباتی
۶۰۸	کایون
۶۱۱	گامبیا
۶۱۴	گرانادا
۶۱۶	گرجستان
۶۲۰	گرینلند

۶۲۲	گوآتمالا
۶۲۶	گوآم
۶۲۸	گرنزی (گورنزی)
۶۳۰	گویان
۶۳۳	گینه
۶۳۵	گینه استوایی
۶۳۸	گینه بیسائو
۶۴۱	لائوس
۶۴۴	لبنان
۶۴۷	لتونی
۶۵۰	لسوتو
۶۵۳	لوکزامبورگ
۶۵۶	لهستان
۶۶۰	لیبریا
۶۶۳	لیبی
۶۶۶	لیتوانی
۶۷۰	لیختن اشتاین
۶۷۲	ماداگاسکار
۶۷۵	مارشال
۶۷۷	ماریانای شمالی
۶۷۹	ماکائو
۶۸۲	مالاوی
۶۸۵	مالت
۶۸۸	مالدیو
۶۹۱	مالزی
۶۹۴	مالی
۶۹۸	مان (من)
۶۹۹	مجارستان
۷۰۳	مراکش
۷۰۶	مصر
۷۱۰	مغولستان
۷۱۳	مقدونیه
۷۱۶	مکزیک
۷۲۰	موریتانی
۷۲۳	موریس
۷۲۶	موزامبیک
۷۲۹	مولداوی
۷۳۳	موناکو
۷۳۴	مونستر
۷۳۷	مونتنگرو
۷۳۹	میکرونزی
۷۴۱	نائورو
۷۴۳	نامیبیا
۷۴۷	ناوای
۷۴۷	نیپال
۷۵۱	نیوز
۷۵۴	نوار غزه
۷۵۶	نورفولک (نورفک)
۷۵۷	نیجر
۷۶۰	نیجریه
۷۶۳	نیکاراگوئه
۷۶۷	نیونه (نیووی)
۷۶۹	واتیکان
۷۷۰	والیس و فوتونا
۷۷۲	وانواتو